

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

Helen Lund
Tel: 010-698 11 19
Helen.lund
@naturvardsverket.se

PM
2024-12-12

Tillsynsmyndigheter för
industriutsläppsverksamheter i Sverige

ANVISNINGAR GÄLLANDE FRÅGOR OM INDUSTRIUTSLÄPPS- VERKSAMHETER

Sverige har rapporterat 2023 års data till EU och vi på Naturvårdsverket skulle vilja tacka för ert bidrag till genomförandet av arbetet.

Rapportering av data till EU-kommissionen sker varje år i september. Vi kommer att skicka ett nytt frågeformulär avseende 2024 års data i januari 2025. Inför utskicket i januari skickar vi nu detta dokument med anvisningar och frågorna som kommer att ingå i formuläret.

Anvisningarna samt mer information om rapporteringen finns även på vår webbsida: [Sveriges rapportering till EU-kommissionen](#)

Informationsbegäran

Frågorna gäller verksamhetsåret 2024. Svaren på frågorna kan behöva hämtas in från olika delar av er organisation.

Frågorna om industriutsläppsverksamheter (IUV) besvaras i ett formulär. Formuläret nås via en separat webblänk som skickas ut i januari. Frågorna gäller särskilda uppgifter om IUV:er och omfattar frågor om tillstånd, statusrapport och tillsyn.

Uppgifter hämtar vi även in från andra källor i den mån det är möjligt. Exempel på andra källor är i detta fall Svenska miljörapporteringsportalen, SMP.

I samband med den årliga informationsinhämtningen begär även Naturvårdsverket uppgifter om återställningsåtgärder enligt 10 kap. 5 a § miljöbalken.

De IUV:er som ni har tillsyn över ska finnas listade när ni som tillsynsmyndighet loggar in via den webblänk som ni får i januari. Uppgifter om vilka IUV:er som respektive myndighet har tillsynsansvar för kommer att hämtas ur SMP i januari 2025.

Om listan med anläggningar inte är fullständig eller felaktig på annat sätt, är det viktigt att ni så fort som möjligt hör av er till Naturvårdsverket via de kontaktuppgifter som står i följebrevet. Vi kommer då att komplettera anläggningsförteckningen, så att rapporteringsunderlaget blir så fullständigt som möjligt.

Notera att:

- det är den produktionsvolym, kapacitet eller motsvarande som en verksamhet har tillstånd till som avgör om en verksamhet är en IUV, inte den faktiska produktionen.
- så länge en anläggning omfattas av ett tillstånd enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) med en verksamhetskod som slutar med -i, gäller tillämpliga bestämmelser i industriutsläppsförordningen (2013:250), oavsett om verksamheten ligger nere eller har avslutats. Detta innebär att både s.k. vilande anläggningar ska rapporteras (så länge deras tillstånd inte är återkallat) samt ej igångsatta anläggningar som har fått tillstånd men som ännu inte har tagit tillståndet i anspråk.

Vad använder Naturvårdsverket uppgifterna till

Industriutsläppsdirektivet¹ (IED) innebär krav på medlemsstaternas rapportering till EU-kommissionen för EU:s uppföljning och utvärdering. Naturvårdsverket är den myndighet som ansvarar för Sveriges rapportering till EU-kommissionen. Tillsynsmyndigheter ska i sin tur lämna de uppgifter som behövs för att Naturvårdsverket ska kunna fullgöra sitt ansvar. Genom denna informationsbegäran får Naturvårdsverket tillgång till de uppgifter som behöver lämnas av tillsynsmyndigheterna och säkerställer att korrekta uppgifter rapporteras.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar)

För varje enskild IUUV som ni har tillsyn över efterfrågas följande:

<p>Fråga 1a.</p> <p>Har verksamhetsutövaren tillstånd att bedriva aktuell miljöfarlig verksamhet?</p> <p>1.1 Om nej, ange vilka tillsynsåtgärder som vidtagits</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ja • Nej <p>[Frifält]</p>
<p>Fråga 1b.</p> <p>Har verksamhetsutövaren tillstånd till sin deponeringsverksamhet?</p> <p>1.1 Om nej, ange vilka tillsynsåtgärder som vidtagits</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ja • Nej <p>[Frifält]</p>
<p>Sverige ska rapportera uppgifter om ett tillstånd att driva anläggningen har meddelats. Om tillstånd inte har beviljats ska vi beskriva tillsynsåtgärder som vidtagits.</p>	
<p>Fråga 2.a För anläggningar, som ej har deponering som huvudverksamhet</p> <p>Är följande status för verksamheten korrekt?</p> <p><i>Status kommer att vara förifylld och hämtad från SMP.</i></p> <p>2a.1 Om nej, ange vilken är anläggningens korrekta status?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ja • Nej <p>[Frifält]</p>
<p>Fråga 2.b. För anläggningar, med deponering som huvudverksamhet</p> <p>2b.1 Tar deponin fortfarande emot avfall?</p> <p>2b.2 Om nej, har deponin en godkänd sluttäckning?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ja • Nej • Ja • Nej • Ja

<p>2b.3 Om nej, är deponin föremål för aktiva åtgärder för underhåll, övervakning och kontroll?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nej
<p>Eftersom statusfält i Nikita/SMP inte kan användas på det sättet som skulle tillgodose rapporteringskraven i enlighet med Europeiska miljöbyråns anvisningar, har Naturvårdsverket tagit fram frågor i pkt. 2.b.</p> <p>Via frågorna kan vi rapportera enligt följande modell:</p> <p>Aktiv En aktiv deponi som fortfarande tar emot avfall</p> <p>Vilande En deponi som har upphört ta emot avfall men som är föremål för aktiva åtgärder för utsläppsbegränsning och kontroll</p> <p>Nedlagd En deponi som inte är föremål för aktiva åtgärder för utsläppsbegränsning och kontroll</p>	
<p>Fråga 3.</p> <p>Kontrollera att följande verksamhetskoder enligt miljöprövningsförordningen (MPF) gäller för den tillståndsgivna verksamheten.</p> <p><i>Koderna kommer att vara förfyllda och hämtade från SMP. Det kommer att finnas möjlighet att kommentera eventuella felaktigheter.</i></p>	<p>Huvudverksamhetskod: [Kod] (miljöfarlig verksamhet)</p> <p>Verksamhetskod för huvudsaklig industriutsläppsverksamhet: [verksamhetskod markerad med -i]</p> <p>Övriga koder för industriutsläppsverksamheter (sidoverksamheter): [verksamhetskoder markerade med -i]</p>
<p>Här ska det finnas koder för huvud- och eventuell sidoverksamhet avseende de IUV:er som bedrivs på anläggningen (1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen).</p> <p>Den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten är ett begrepp som avser två eller flera industriutsläppsverksamheters inbördes förhållanden. Den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten kan därmed vara någonting annat än den största och mest dominerande av anläggningens alla verksamheter. När det bara finns en industriutsläppsverksamhet utgör den givetvis anläggningens huvudsakliga industriutsläppsverksamhet.</p> <p>Kommissionen har tagit fram en vägledning (FAQ) med vissa kriterier för bedömningen av vad som utgör den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten. Naturvårdsverket anser, med utgångspunkt i vad som anges i förordningsmotiven samt Kommissionens vägledning, att följande kriterier kan användas vid bedömning av vad som utgör den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten (bland flera industriutsläppsverksamheter):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det huvudsakliga syftet med de produkter som tillverkas eller de processer som bedrivs. • Miljöpåverkan av de verksamheter som bedrivs. • Vad som anges i BAT-slutsatser. 	

<p>Det är den i tillståndet tillståndsgivna verksamheten och maximala omfattningen på denna som är avgörande för vilka koder som ska gälla för verksamheten.</p> <p>Det är tillsynsmyndigheten som ansvarar för att koder är korrekta och uppdaterade i SMP. Om ni anser att klassningen är felaktig korrigera detta i Nikita genom att kontakta ansvarig handläggare på Länsstyrelsen.</p>	
<p>Fråga 4.</p> <p>Är följande BAT-slutsatser tillämpliga för anläggningen? Om inte, eller om "ej bedömd" ange korrekta BAT-slutsatser.</p> <p>Om "ej bedömd" och BATc finns beslutade ange tillämpliga BATc</p> <p><i>BAT-slutsatser kommer att vara förfyllda och hämtade från SMP. Om det inte finns några BAT-slutsatser för anläggningen registrerade i SMP och sådana finns beslutade så ange tillämpliga BAT-slutsatser i formuläret.</i></p> <p><i>Observera att samtliga tillämpliga slutsatser ska anges (även sådana som publicerats under verksamhetsåret). Det kommer att finnas möjlighet att kommentera eventuella felaktigheter.</i></p>	<p>[BAT-slutsatser hämtade från SMP]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ja • Nej <p>[Frifält]</p>
<p>Sverige ska rapportera information om vilken eller vilka av kommissionens genomförandebeslut om BAT-slutsatser som är tillämpliga på anläggningen. Uppgiften används för att kontrollera att Naturvårdsverket har fullständiga och korrekta uppgifter.</p> <p>När BAT-slutsatser har offentliggjorts bör verksamhetsutövaren gå igenom slutsatserna och bedöma hur dessa uppfylls. Därefter bör en kontakt tas med tillsynsmyndigheten för avstämning i vilken mån man är överens. En formell redovisningsskyldighet för detta finns i 4 a § föreskrifter (NFS 2016:8) om miljörapport. Det kan dock vara lämpligt att även inledningsvis ta en mer informell kontakt för avstämning.</p> <p>Om ni anser att uppgiften är felaktig korrigera detta i Nikita genom att kontakta ansvarig handläggare på Länsstyrelsen.</p>	
<p>Fråga 5.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ja

<p>Omfattas anläggningen av publicerade BAT-slutsatser för huvud- eller sidoverksamhet?</p> <p><i>Notera att följande frågor inte kommer att synas för de verksamheter där tillsynsmyndigheten har svarat "nej"</i></p> <p>5.1. Har det gått längre tid än fyra år efter offentliggörandet av slutsatserna för huvudverksamheten?</p> <p>5.2. Om ja, innehåller verksamhetens tillstånd villkor som är strängare än det lägre värdet i för huvud- eller sidoverksamheten tillämpliga BAT-AEL intervall? Se exempel.</p> <p>5.3. Om ja, ange:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Titel på BAT-slutsatsdokument - BAT-AEL nummer - Parameter - Övrig information t.ex. tabellnummer, process för vilken BAT-AEL gäller eller annan relevant information som behövs för att identifiera värden - BAT-AEL-intervall - Värden i tillståndsvillkoret <p>5.4. Är bakgrunden till villkoret att verksamhetens utsläpp annars skulle riskera att en miljökvalitetsnorm överskrids?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nej <ul style="list-style-type: none"> • Ja • Nej <ul style="list-style-type: none"> • Ja • Nej <p>[Fritext]</p>
<p>Alla beslutade och publicerade BAT-slutsatser hittar man här: BAT-slutsatser för industriutsläppsverksamheter (naturvardsverket.se)</p> <p><i>Exempel:</i> Enligt BAT 27, tabell 9 för produktion av papper, massa och kartong gäller som årsmedelvärde för mesaugnar med nytt stoftreningssystem eller vid omfattande ombyggnad av stoftreningen BAT-AEL 10–25 mg/Nm³ (6 % O₂) eller 0,005–0,02 kg/ADt. BAT-AEL gäller normal drift. För det fall motsvarande tillståndsvillkor är strängare än 10 mg/Nm³ eller 0,005 kg/ADt ska</p>	

<p>tillsynsmyndigheten svara ja på frågan om verksamhetens tillstånd utsläppsgränsvärden som enligt tillståndet är strängare än BAT-AEL intervalllets lägre värde.</p> <p>Observera att tillståndsvillkoret gäller under all drift samt kan anges i en annan enhet/mängd/halt.</p> <p>Skälet till att villkoret är strängare ska redovisas till Kommissionen. Bakgrunden till varför en prövningsmyndighet har bestämt en viss nivå på ett specifikt villkor framgår av tillståndsdomen eller -beslutet.</p>	
<p>Fråga 6.</p> <p>Har en ny dispens med stöd av 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen meddelats för verksamheten under 2023?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ja • Nej
<p>Frågan gäller dispenser som är meddelade under 2023.</p> <p>Dispenser som meddelas med stöd av 1 kap. 16 § IUF ska skickas till Naturvårdsverket. Uppgiften används för att kontrollera att Naturvårdsverket har fullständiga uppgifter.</p>	
<p>Fråga 7.</p> <p>Har statusrapport lämnats in till relevant myndighet?</p> <p><i>Notera att den här frågan inte kommer att synas för de verksamheter där tillsynsmyndigheten i tidigare informationsbegäran har svarat att statusrapport getts in eller att den inte krävts</i></p>	<p>Svarsalternativen är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ja, till oss som tillsynsmyndighet • Ja, till tillståndsmyndighet i samband med prövning • Nej, bedömning av risken för föroreningsskada av mark och grundvatten har gjorts och visar att statusrapport inte krävs • Nej, statusrapport har ännu inte lämnats in
<p>Enligt 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen, IUF, ska den som bedriver eller avser att bedriva en industriutsläppsverksamhet ta fram en statusrapport. Vidare beskrivs i 1 kap. 23 § IUF att statusrapport inte krävs om risken är liten för att verksamheten medför föroreningsskada inom det område där verksamheten bedrivs eller avses att bedrivas.</p> <p>En statusrapport ska normalt upprättas endast vid ett tillfälle. Ny statusrapport kan behöva upprättas om området där verksamheten bedrivs utvidgas med mark som inte tidigare har undersökts eller om verksamheten förändras på ett sätt som leder till en förändrad användning, produktion eller utsläpp av nya relevanta miljö- och hälsofarliga ämnen.</p>	

<p>Tillsynsmyndigheten måste ha kontroll över vilka verksamheter som har lämnat in statusrapport. Vidare ska tillsynsmyndigheten registrera och förvara inkomna statusrapporter.</p> <p>Se även Statusrapport - Miljösamverkan Sverige (miljosamverkansverige.se) och Vägledning om statusrapporter (naturvardsverket.se)</p>	
<p>Fråga 8.</p> <p>Ange antalet tillsynsbesök som har utförts under 2023. Varav antal digitala</p>	<p>[Antal]</p> <p>[Antal]</p>
<p>Tillsynen över industriutsläppsverksamheter regleras specifikt i 1 kap. 10 a och 11 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13), MTF. I 1 kap. 10 a MTF beskrivs att tiden mellan två tillsynsbesök ska bestämmas utifrån en bedömning av verksamhetens risk för miljön. Om verksamheten innebär betydande risker för miljön får tiden inte överskrida ett år och i andra fall får den inte överskrida tre år.</p> <p>Bedömningen av betydande risk för miljön kan göras på olika sätt. T.ex. har Miljösamverkan Sverige tagit fram ett förslag till hur en sådan bedömning kan göras och som är grundad på indelning av miljöfarliga verksamheter i A-, B- respektive C-verksamheter. Det är inte begreppet ”Betydande miljöpåverkan (BMP)” som avses.</p> <p>För mer information om bedömning av besöksfrekvens, se: Bedömning av besöksfrekvens - Miljösamverkan Sverige (miljosamverkansverige.se)</p> <p>Observera att med tillsynsbesök avses samtliga protokollförda besök vid industriutsläppsverksamheter. Frågan inkluderar digitala tillsynsbesök.</p>	
<p>Fråga 9.</p> <p><i>Följande fråga avser enbart anläggningar som är avfallsförbrännings- eller samförbränningsanläggningar</i></p> <p>Kontrollera att följande uppgift är korrekt avseende om anläggningen omfattas av dispensbeslut enligt 105 § punkterna 2, 3 eller 4 förordningen (2013:253) om förbränning av avfall, eller av tillståndsvillkor eller föreläggandevillkor som avses i 28, 32 eller 33 §§ samma förordning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ja • Nej

<p><i>Uppgiften kommer att vara förifylld och hämtas från SMP.</i></p>	
<p>Informationen används för att kontrollera att Naturvårdsverket har korrekta uppgifter.</p>	
<p>Fråga 10.</p> <p><i>Följande fråga avser enbart verksamheter som upphört.</i></p> <p>Har verksamhetsutövaren vidtagit några åtgärder i enlighet med 10 kap. 5 a § miljöbalken?</p> <p>Om ja, skicka uppgifter om återställningsåtgärderna för publicering via e-post till registrator@naturvardsverket.se. Ange diarienummer NV-00908-18 ”IED återställningsåtgärder för publicering”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ja • Nej
<p>Enligt 10 kap. 5 a § miljöbalken ska den som senast har bedrivit en verksamhet som omfattas av en statusrapport enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 21 § första stycket 5, när verksamheten har upphört, återställa området där verksamheten har bedrivits till det skick som området hade enligt statusrapporten, om</p> <p>1.verksamheten har orsakat en betydande förorening i mark eller grundvatten i området, och</p> <p>2.åtgärder för återställande är tekniskt genomförbara.</p> <p>Enligt 1 kap. 28 § industriutsläppsförordningen ska Naturvårdsverket på sin webbplats tillgängliggöra dessa uppgifter, d.v.s. de eventuella åtgärder som verksamhetsutövare har vidtagit enligt 10 kap. 5 a § miljöbalken. Enligt 1 kap, 30 § industriutsläppsförordningen ska tillsynsmyndigheten lämna dessa uppgifter till Naturvårdsverket om Naturvårdsverket begär det.</p>	